

GIT

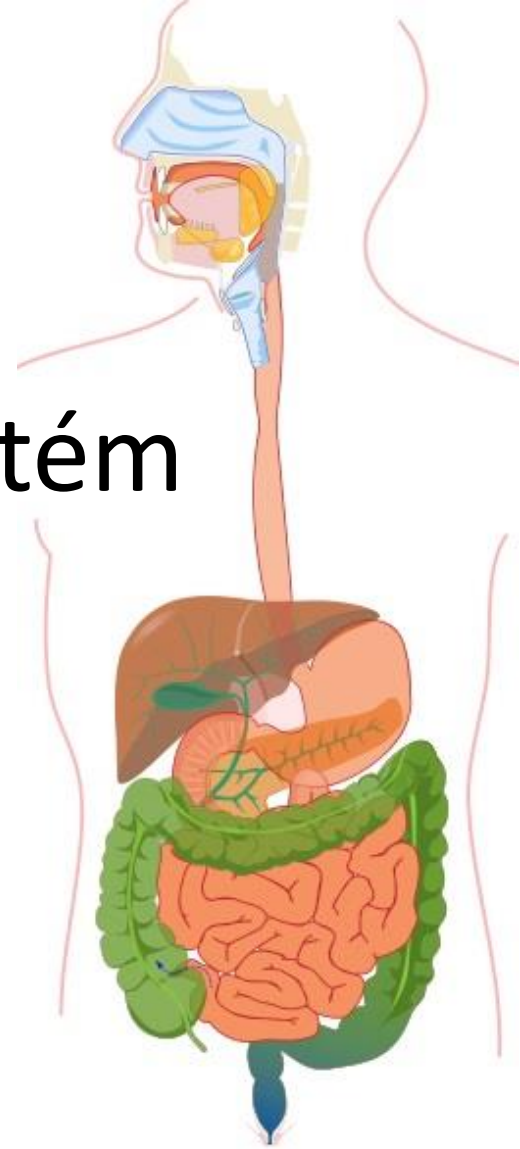
gastrointestinální systém

= trávicí systém

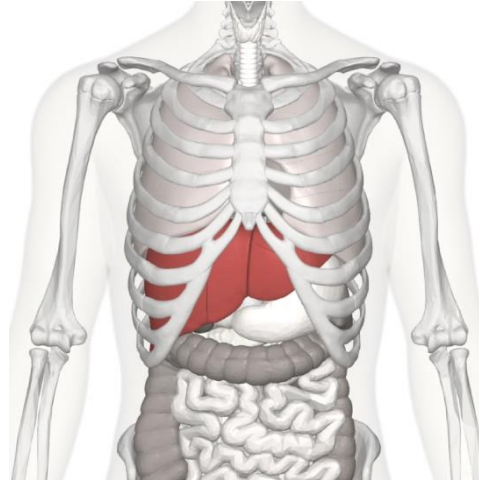
= zažívací systém

gaster – žaludek

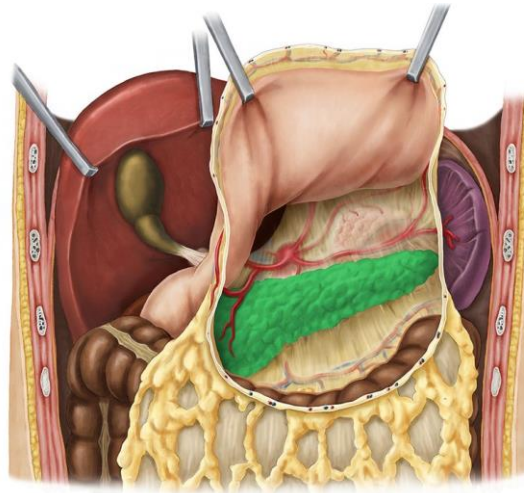
intestinum - střevo

Hepar (játra)

Pancreas (slinivka břišní)

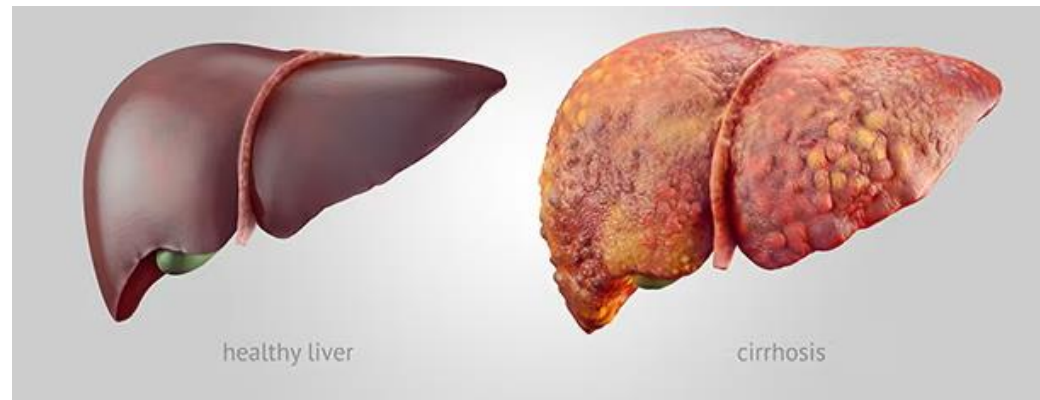

Játra - *hepar*

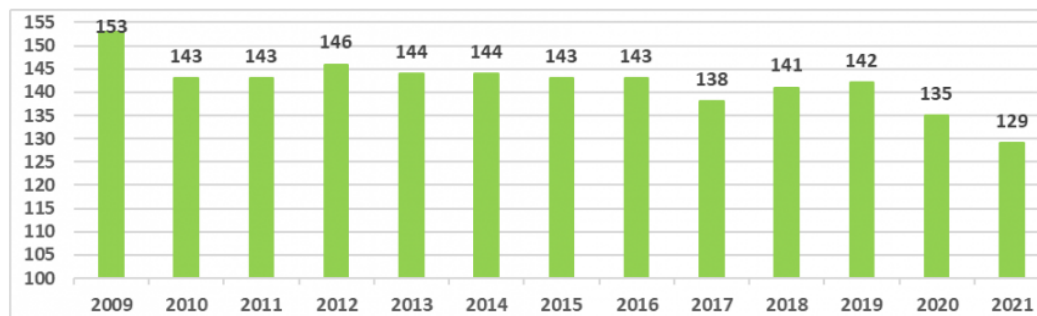
laboratoř lidského těla

Sekrece endokrinní - ovlivňují metabolismus
(např. cukry mění na glykogen, vznik některých bílkovin, látky zajišťující koagulaci, atd.)

Detoxikace – zneškodnění jedovatých látek
(amoniak, alkohol!)

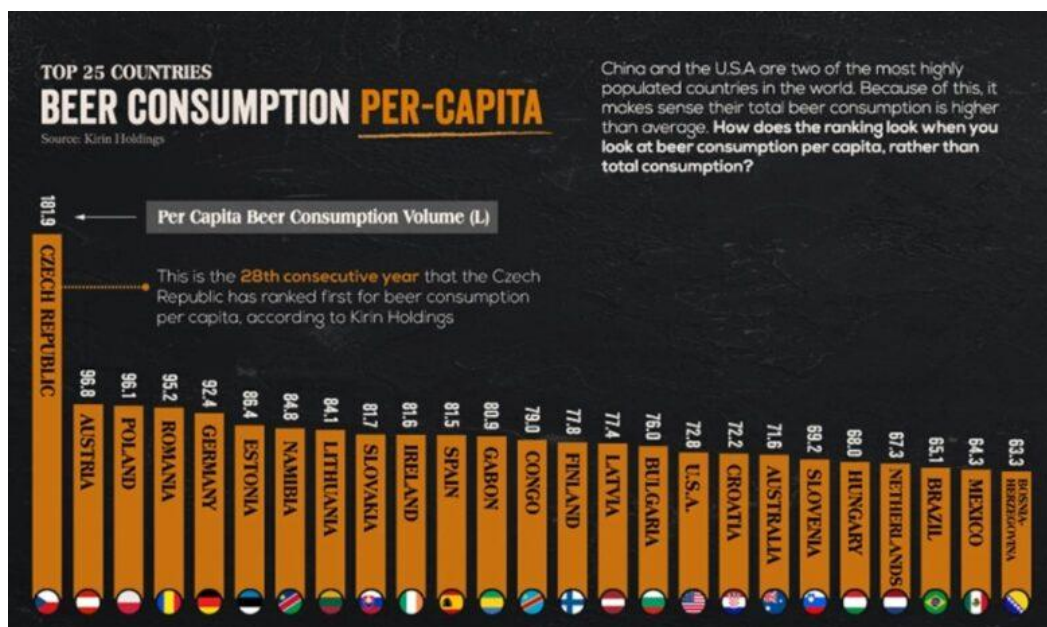
Spotřeba piva na jednoho obyvatele v roce 2021 v litrech

Zdroj: Český svaz pivovarů a sladoven, z.s.

Alkohol je příčinou úmrtí v 6 % případů v ČR.
Ročně 6.5 tisíc úmrtí ročně.

- Denně pije alkohol 10 % dospělých. Odhadem 11 % české populace splňuje diagnostická kritéria pro závislostní poruchu spojenou s konzumací alkoholu. Rizikově pije alkohol 17–19 % dospělé populace, tj. v přepočtu odhadem 1,5–1,7 mil. obyvatel ČR, z nich téměř 900 tis. (9–10 % populace) spadá do kategorie škodlivé konzumace alkoholu. Výskyt škodlivého pití alkoholu je dlouhodobě 2–3krát vyšší mezi muži. Dlouhodobé trendy ukazují nárůst prevalence škodlivého užívání alkoholu od r. 2012.

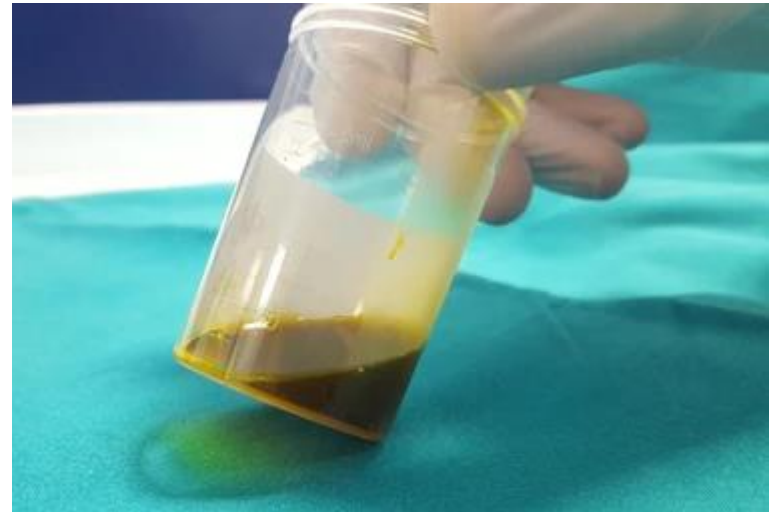

- Za rizikové je považováno průměrné denní pití více než 20 g etanolu (1–2 sklenice) u žen a 40 g etanolu (2–4 sklenice) u mužů. Za škodlivé (s vysokým rizikem) je považováno průměrné denní pití více než 40 g etanolu (2–4 sklenic) denně u žen a 60 g etanolu (3–6 sklenic) u mužů. Pití 5 a více sklenic při jedné příležitosti (tzv. nárazové pití) představuje dodatečné riziko.
- Jakákoliv dávka alkoholu (tj. např. už jeden nápoj denně) představuje riziko negativních důsledků a žádnou dávku alkoholu nelze doporučit jako prospěšnou či považovat za bezpečnou.

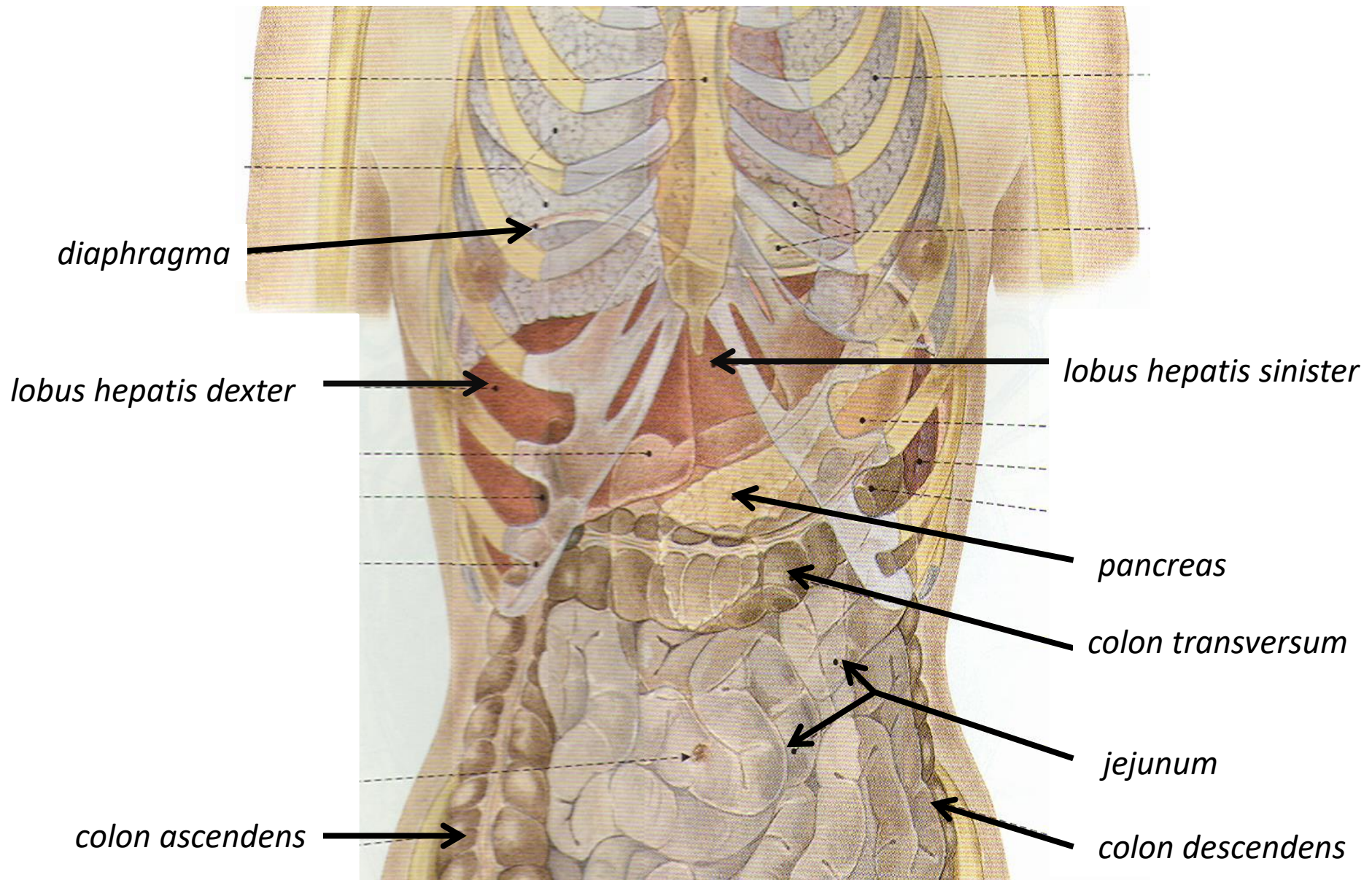
Exokrinní sekrece tvorba žluče

žluč – voda, hlen, žlučová barviva

Funkce: emulgace tuků

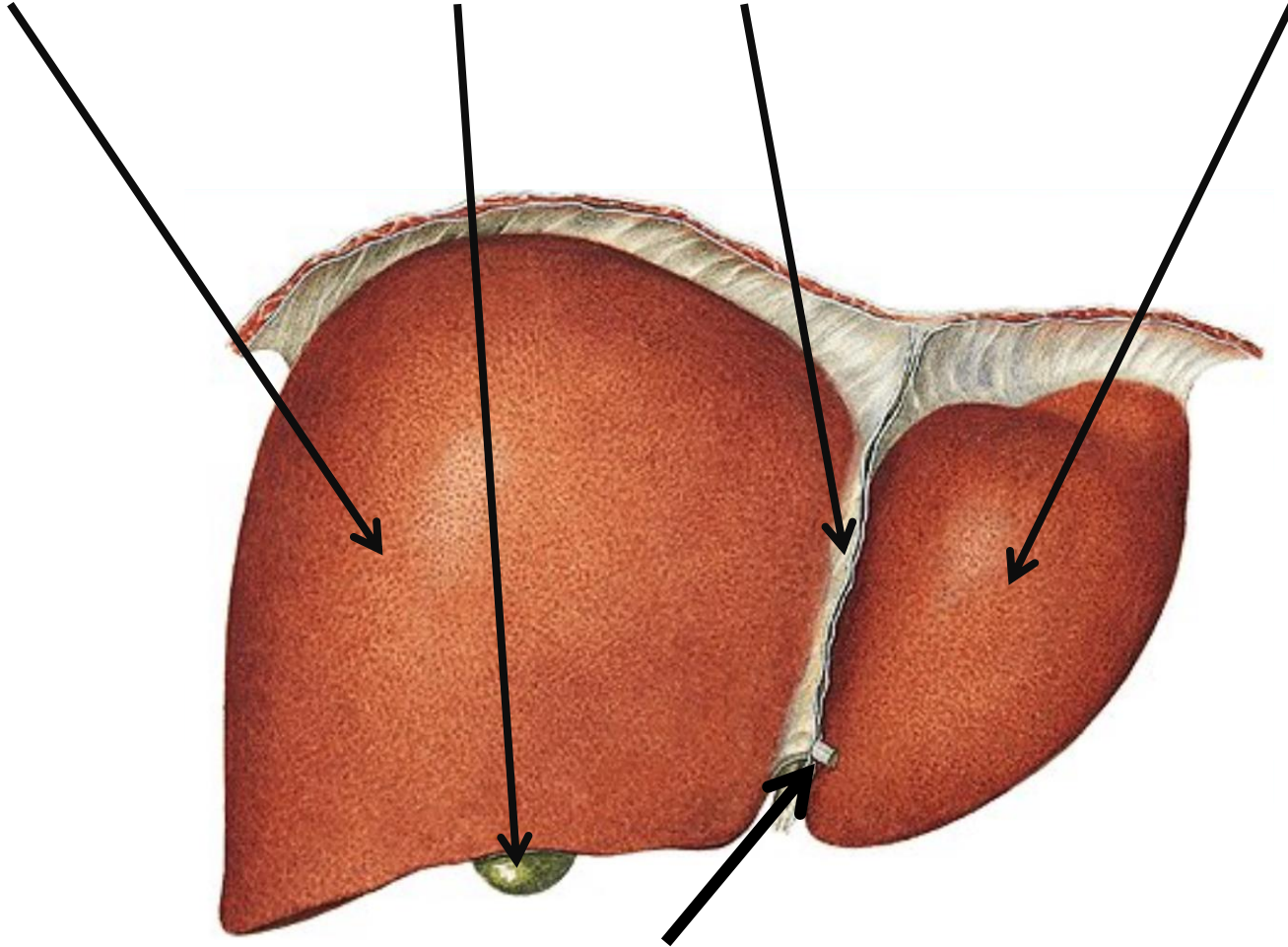

játra – *hepar* – *facies diaphragmatica*

lobus dexter   *vesica fellea*   *lig. falciforme hepatis*   *lobus sinister*

Lig. teres hepatis

Hepar – pohled shora

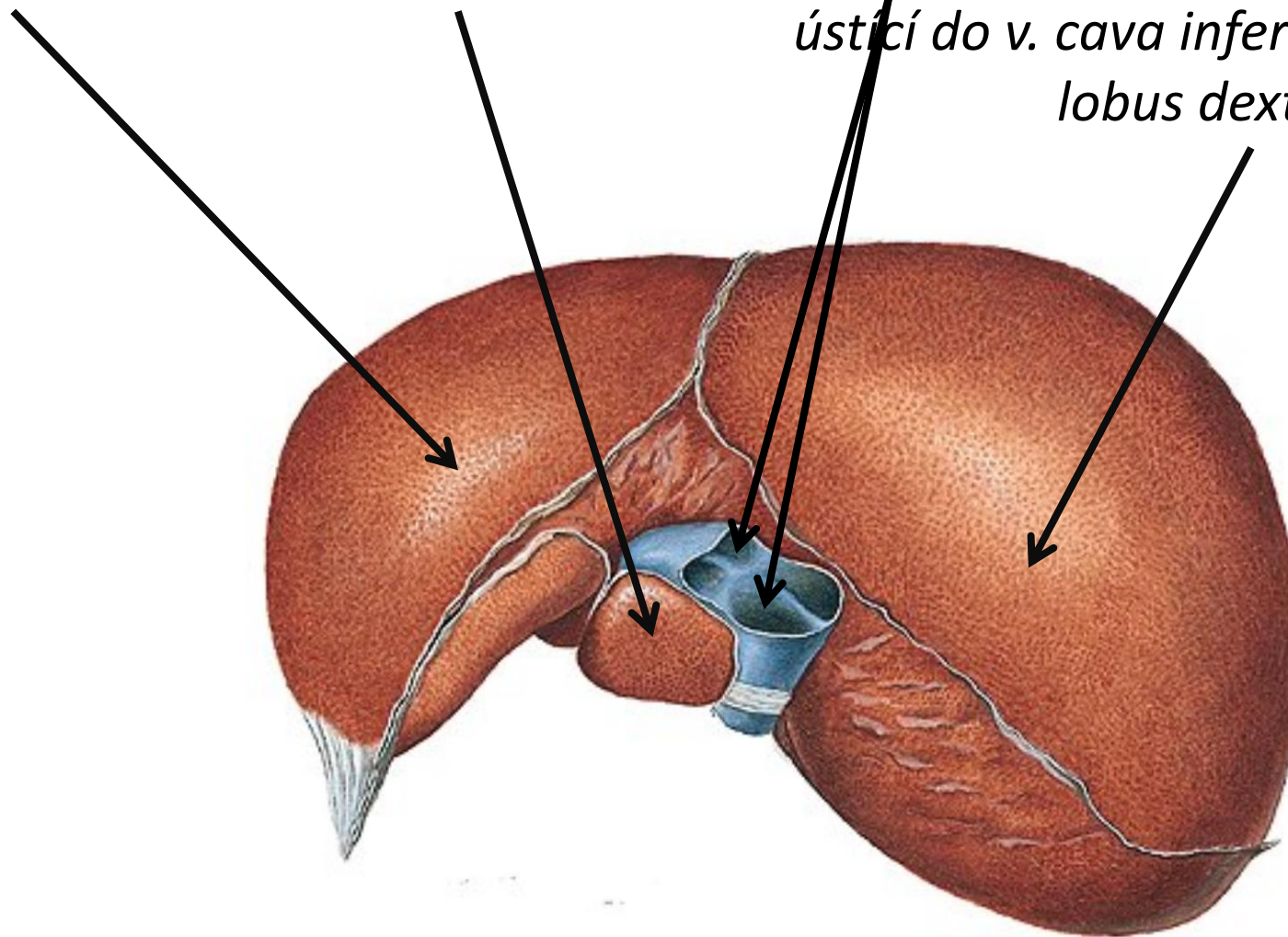
lobus sinister

lobus caudatus

venae hepaticae

ústíčí do v. cava inferior

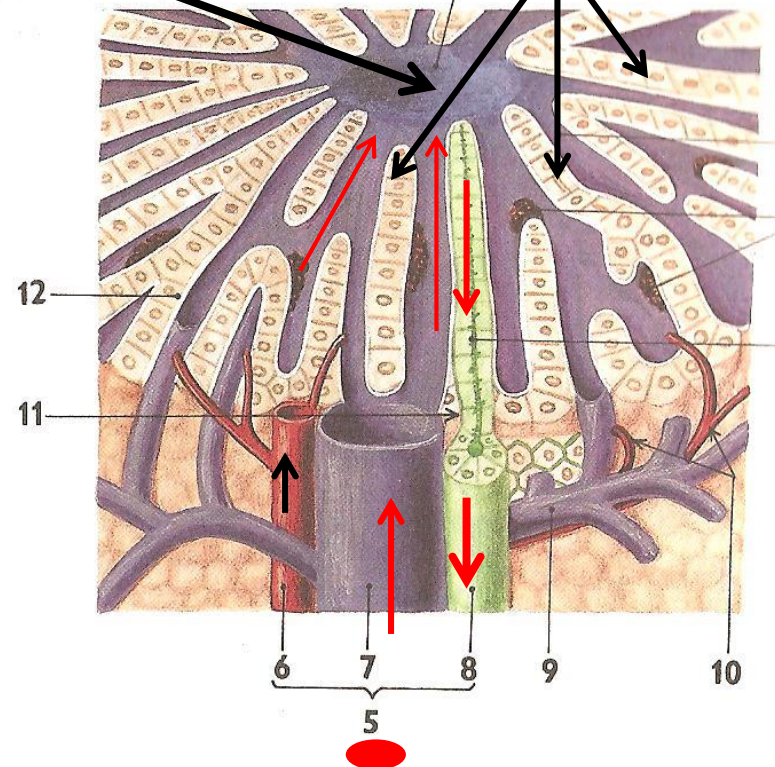
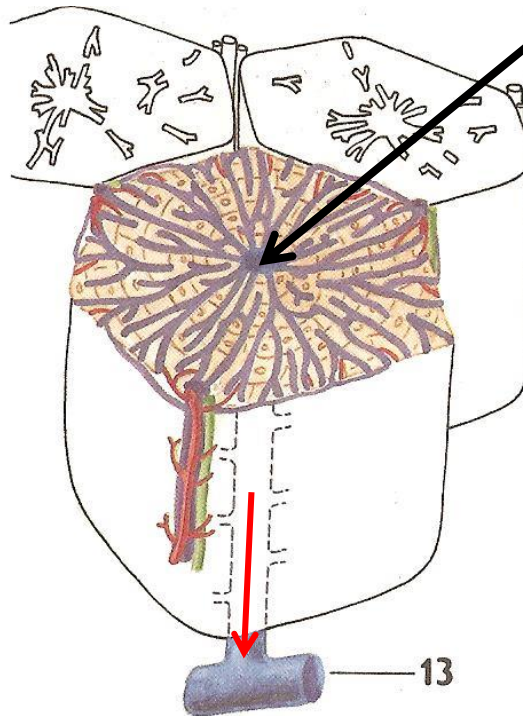
lobus dexter

Jaterní lalůček - vnitřní žlučovody (zeleně)

v. centralis

„trámce“ – hepatocyty

101. SCHÉMA STAVBY JATERNÍHO LALŮČKU (lalůček *v. centralis*); lalůček v celku a detail stavby

1 / *v. centralis* (lobuli)

2 / jaterní sinusoidy

3 / Kupfferovy buňky

4 / žlučové kapiláry mezi jaterními buňkami a intralobulární žlučovod

5 / trias hepatica / útvary v interlobulárních prostorech:

6 / a. interlobularis

7 / v. interlobularis (větev *v. portae*)

8 / interlobulární žlučovod

9 / cirkumlobulární arterie a žíla

10 / vnitřní kořeny *v. portae* (vstup arterioli do sinusoid lalůčku)

11 / Heringův kanálek

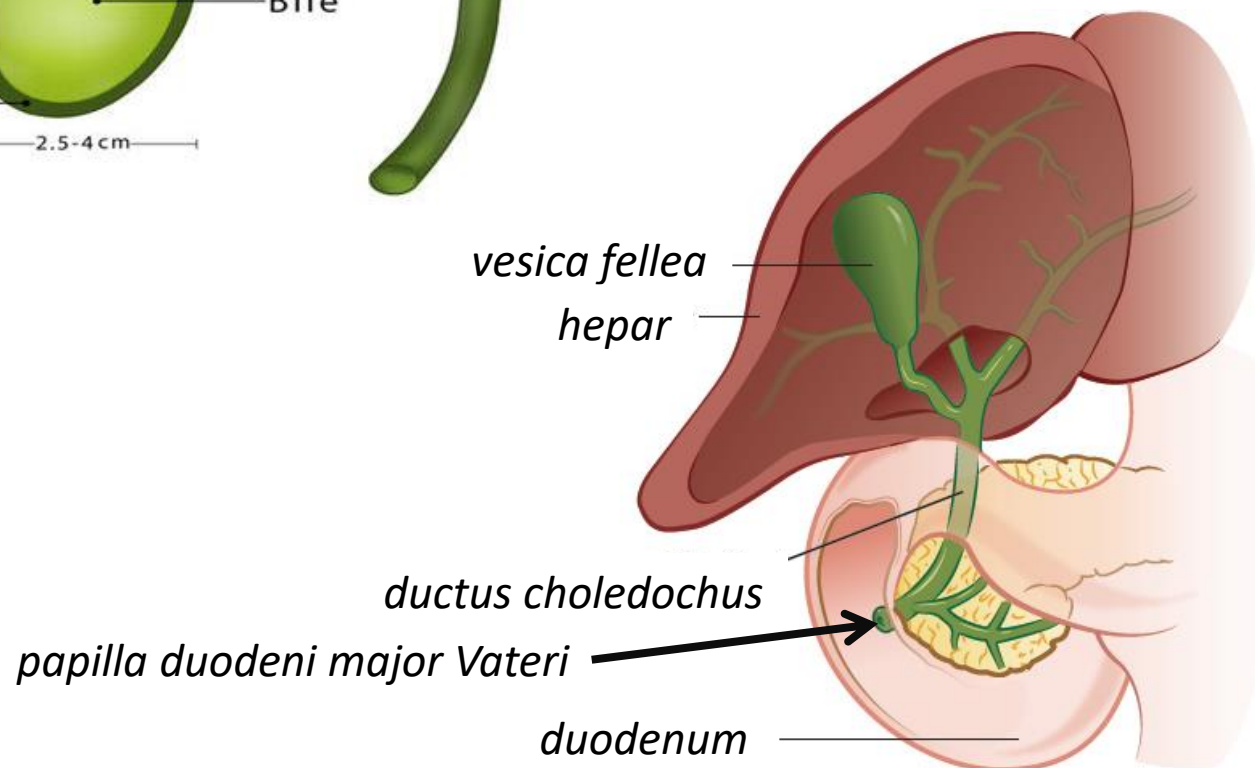
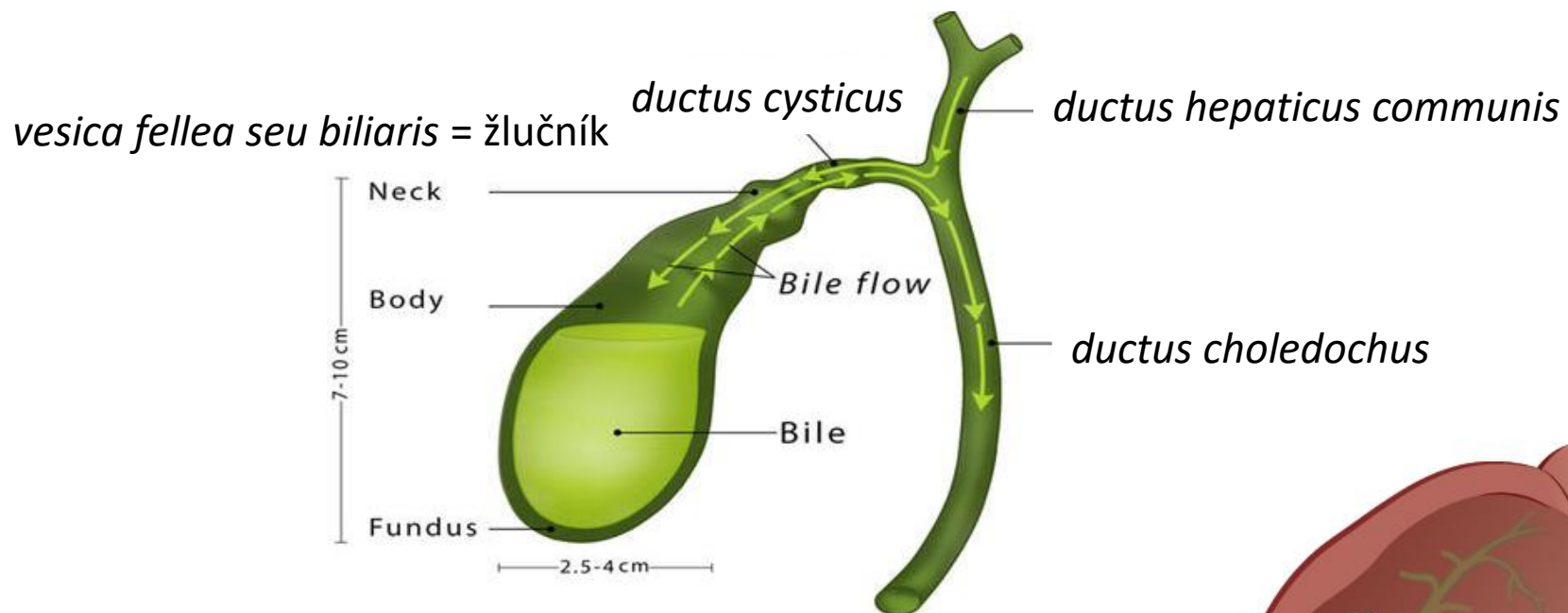
12 / jaterní trámeček

13 / v. sublobularis

→ odtok do

v. cava inferior

Extrahepatální žlučové cesty

Slinivka břišní – *pancreas*

- Exokrinní sekrece – enzymy
- Trypsin, proteázy – štěpí bílkoviny
- Lipáza – štěpí emulgované tuky
- Amyláza – štěpí polysacharidy (škrob)
na jednoduché cukry

Pancreas

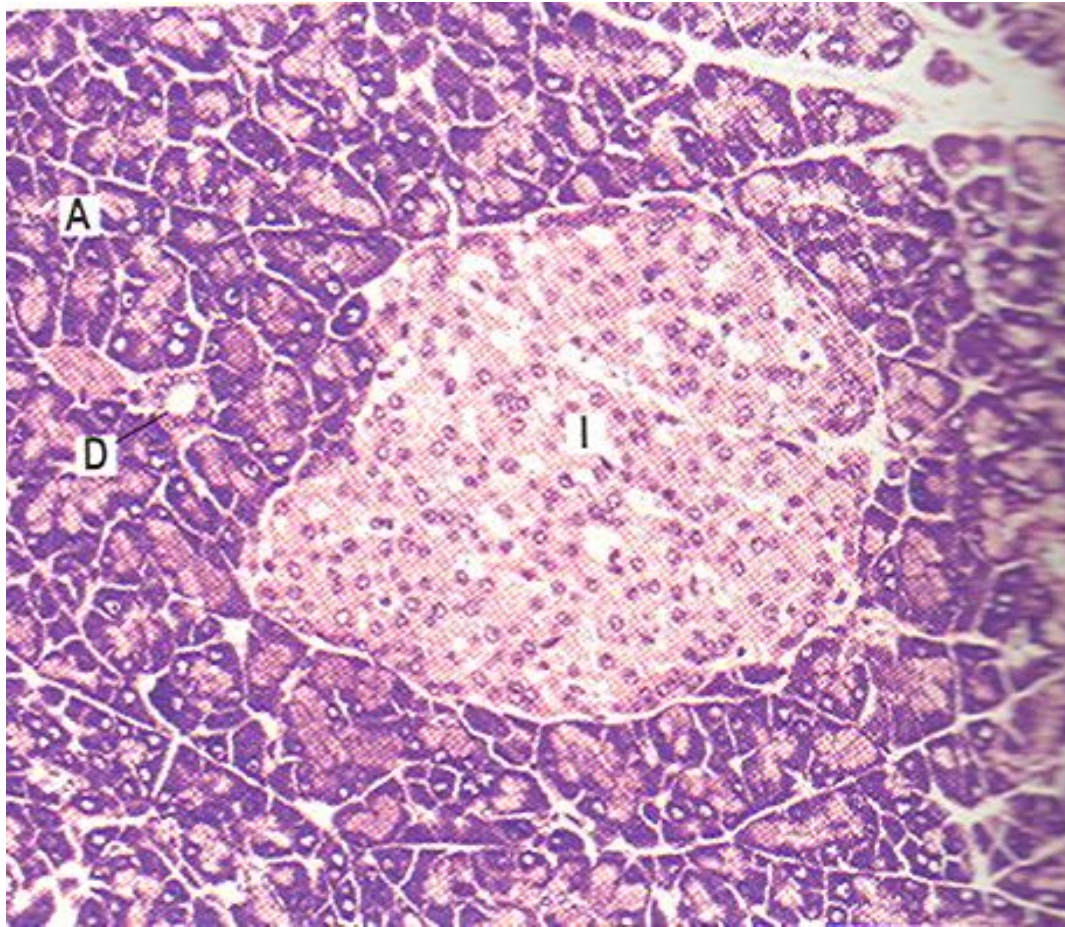
Endokrinní sekrece

„Langenharsovy ostrůvky“ přímo do krve
produkují inzulin – snižuje hladinu glukosy
v krvi

Diabetes mellitus 1.stupně (cukr v moči)

Pancreas:

- exokrinní sekrece – trávicí enzymy
- endokrinní sekrece – Langerhansovy ostrůvky
- inzulin a glukagon (řízení hladiny glukózy v krvi)

DUODENUM

PANCREAS

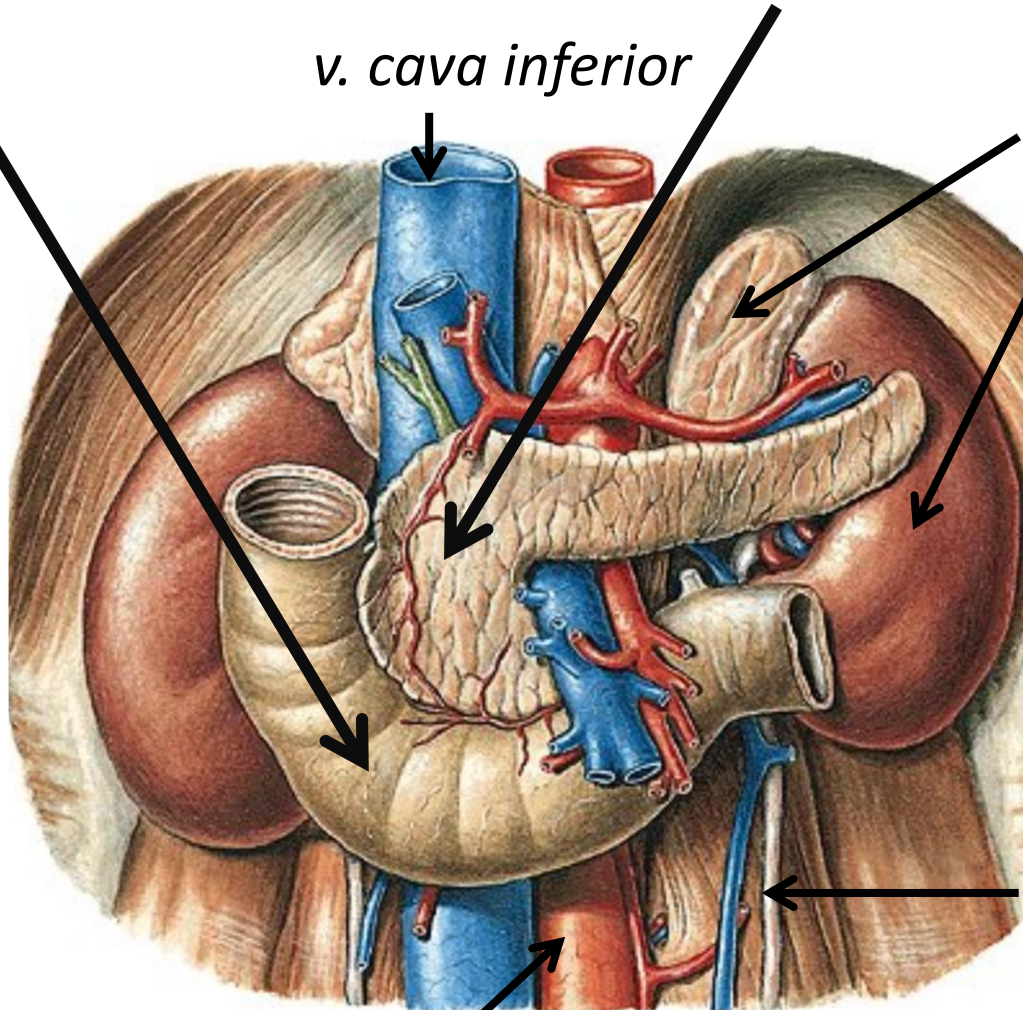
v. cava inferior

gl. suprarenalis

ren sinister

ureter sinister

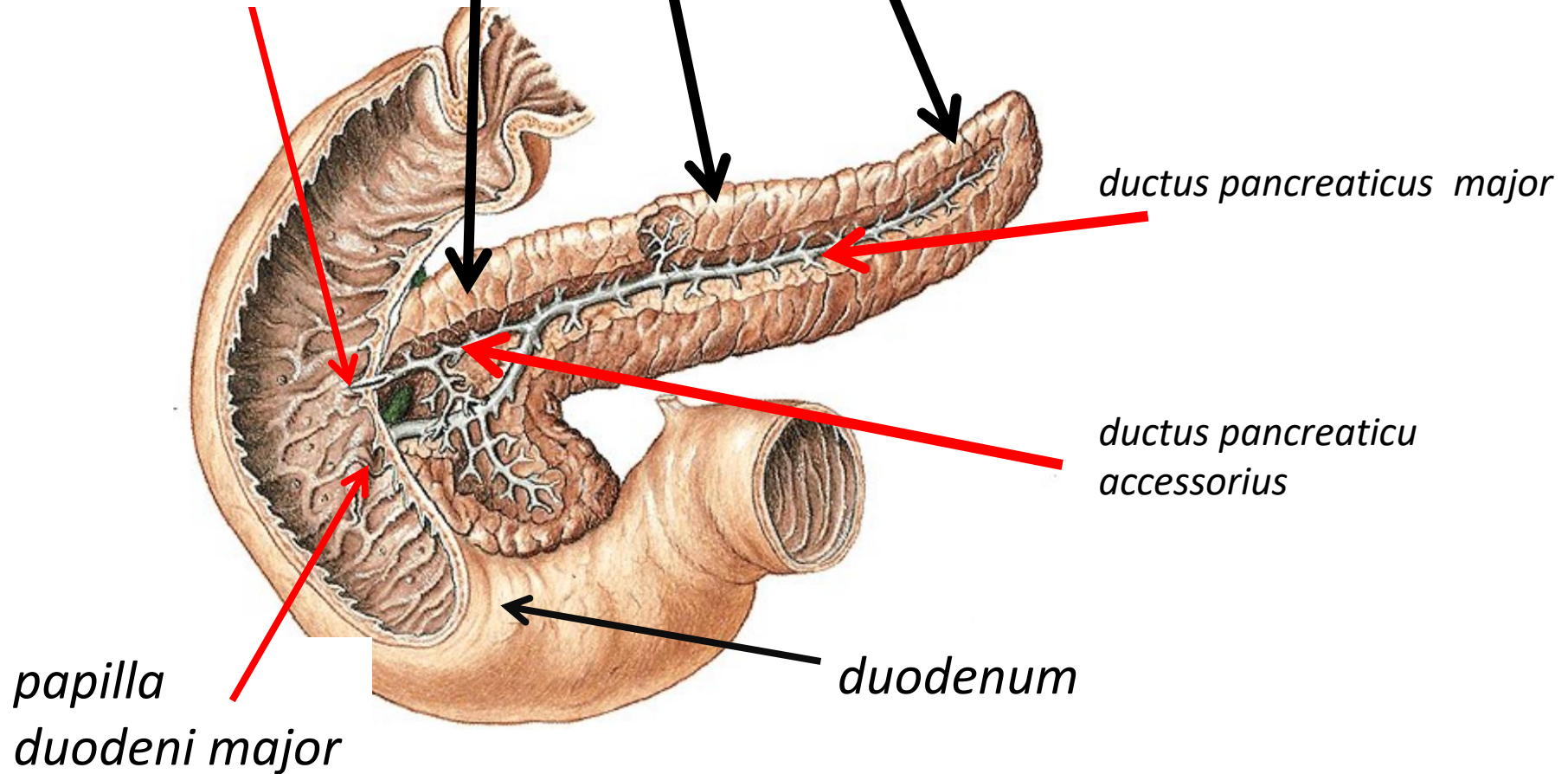
aorta abdominalis

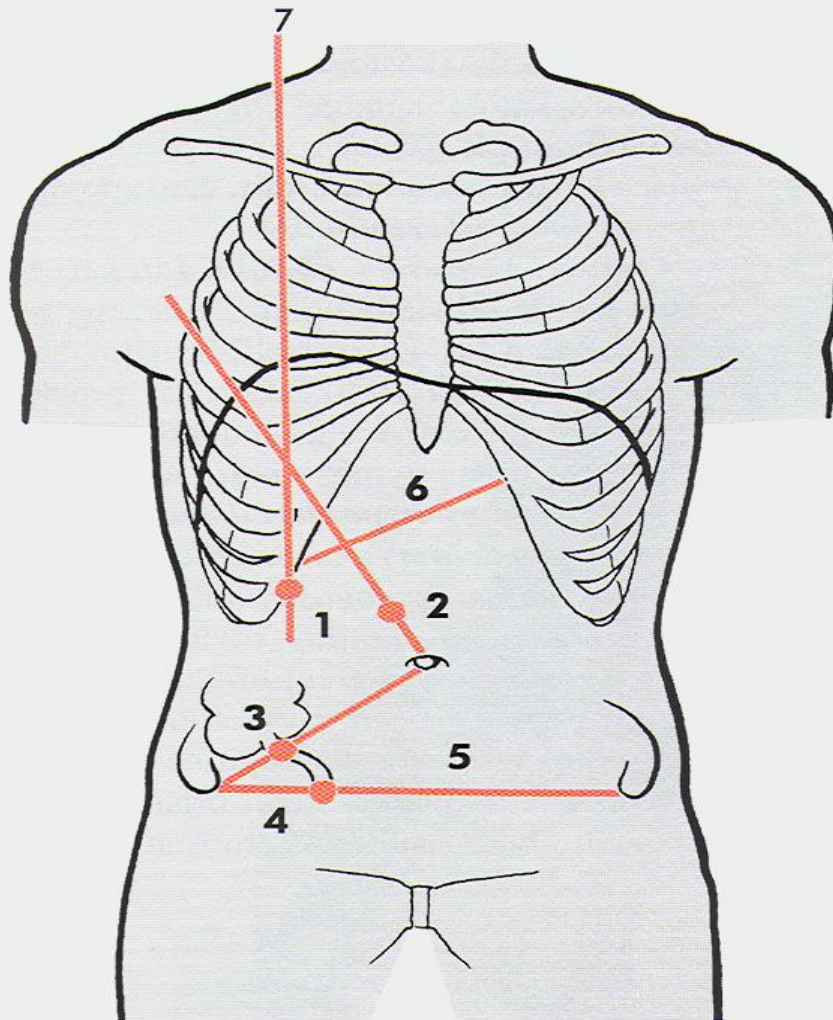

PANCREAS - části: caput, corpus, cauda (ductus pancreaticus minor)

(Papilla duodeni minor)

Obr. 15.2.2. Projekce některých intraabdominálních orgánů na přední stěnu břišní. 1 – Murphyho bod, 2 – Desjardinsův pankreatický bod, 3 – McBurneyův bod, 4 – Lanzův bod, 5 – linea interspinalis, 6 – dolní okraj jater, 7 – mediklavikulární čára

Peritoneum – pobřišnice

Peritoneum parietale – nástěnné

Peritoneum viscerale – *serosa*

Závěsy:

mesogastrium ventrale = *omentum minus*

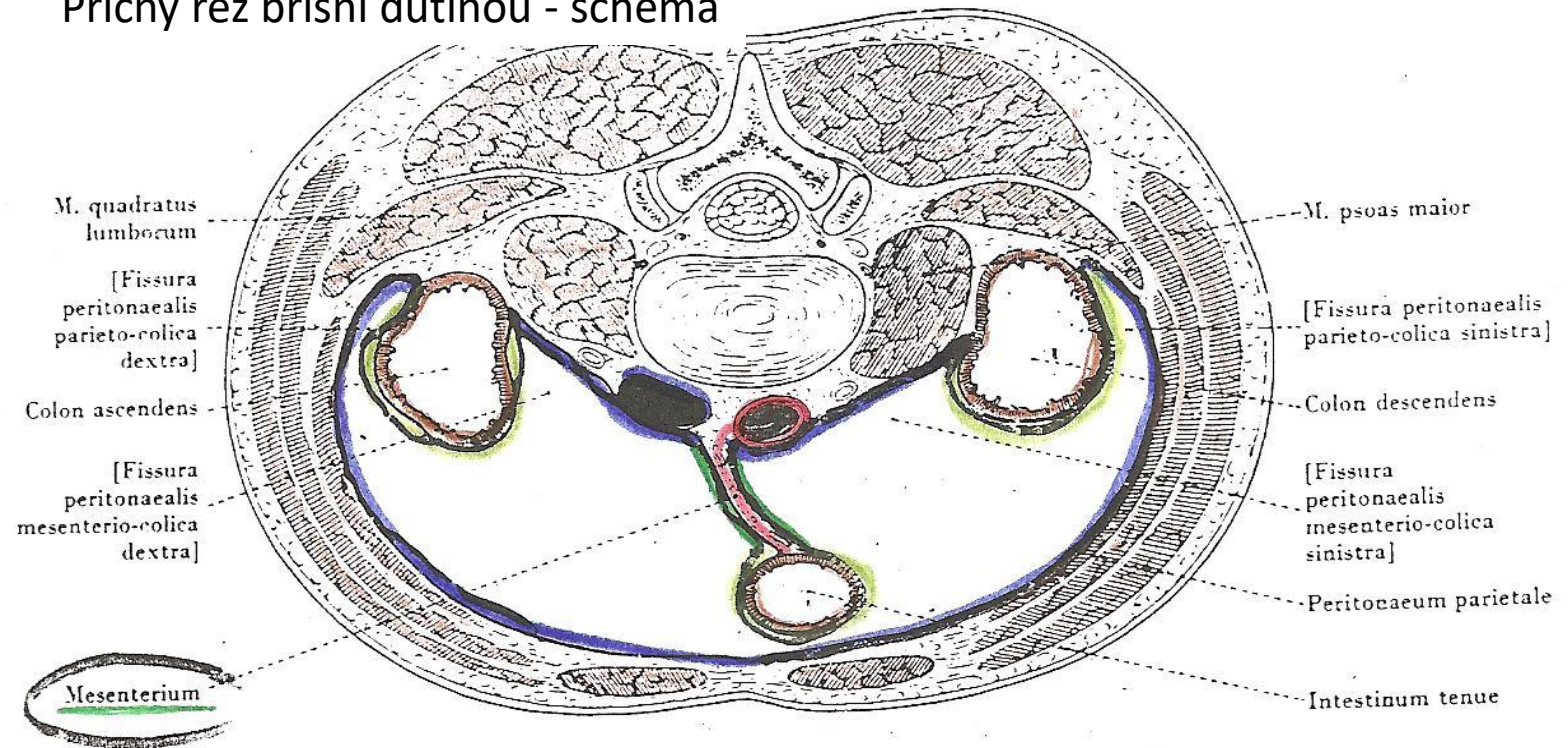
mesogastrium dorsale = *omentum majus*

mesenterium (závěs jejuna a ilea)

mesocolon transversum

mesosigmoideum

Příčný řez břišní dutinou - schéma

Peritoneum parietale (nástěnné) – modrá

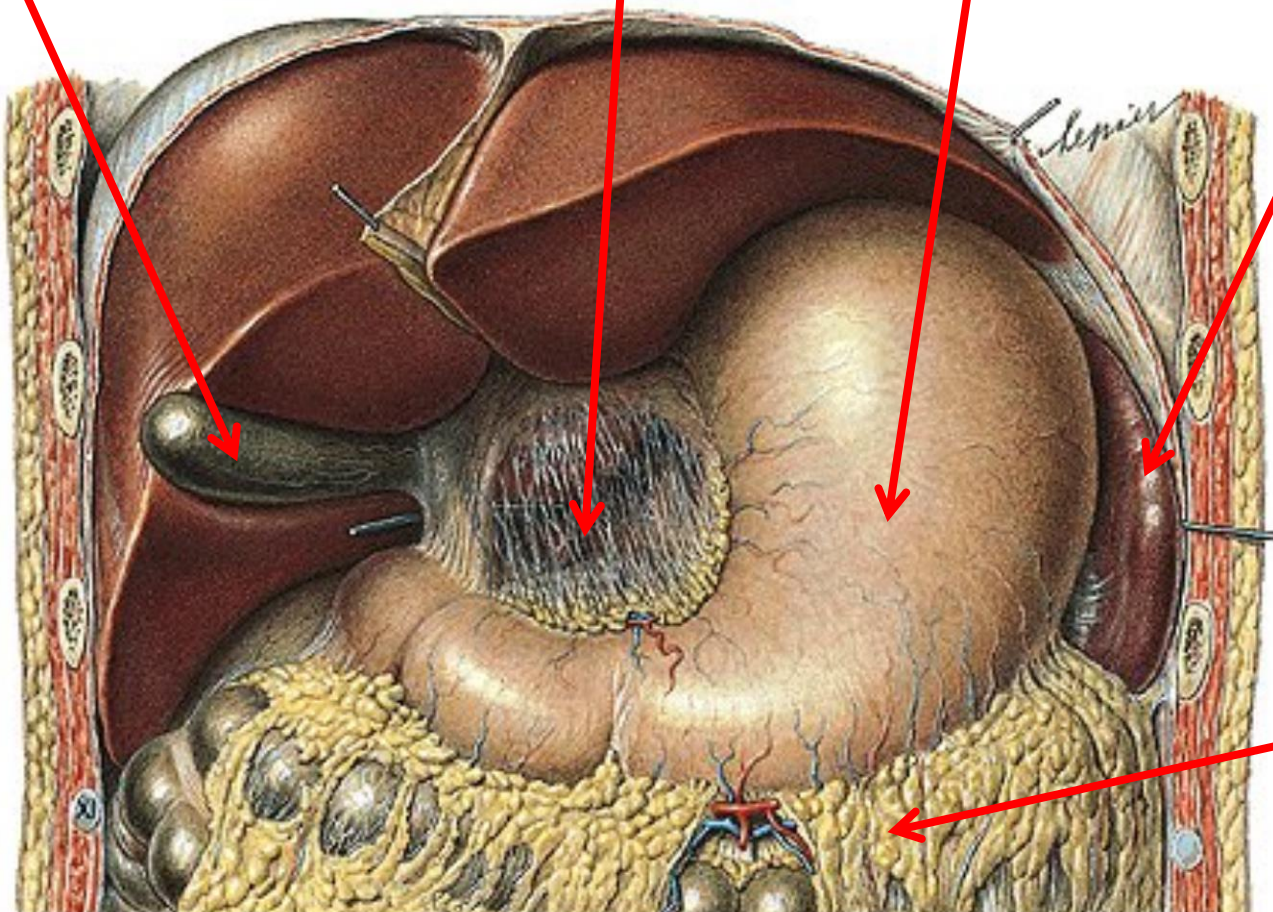
Peritoneum viscerale (seroza) – světle zelená

Mesenterium („závěs“) – tmavě zelená

Arterie – červená

žlučník (*vesica fellea*) omentum minus žaludek (*gaster*) slezina (*lien*)

omentum
majus

omentum majus

colon transversum

ventriculus – gaster

